Japan med People to People maj 2025

Rejsen begyndte d. 12. maj og sluttede d. 28. maj. Inklusiv vores rejseleder Gunild, var vi ni deltagere.

Osaka var vores springbræt til Japan, så vi tog efter landingen der, videre til øen Okinawa 1000 km syd for hovedlandet, hvor vi tilbragte 4 dage. Herfra gik turen til Hiroshima 3 dage og via et par mindre byer - Kurashiki 1 dag, Kikugawa 2 dage, Hamamatsu 1 dag - sluttede vi i Kyoto 3 dage. Alle ligger på hovedøen Honshu.

Japan er ikke kun langt væk fra DK, det er også meget anderledes qua levevis og kultur. Religion ses overalt, (et træ, en sten etc. kan være hellige) der er utallige templer og nogle pagoder, men hvor meget tro fylder i Japan er lidt svært at fornemme. Den gamle Shinto tro og Buddishme er hovedreligionerne, men kristendommen - både katolisisme og protestantisme har plads, hvorimod islam ikke ser ud til at forekomme hyppigt, vurderet ud fra hvordan folk går klædt.

Indgående beskrivelser af besøg på templer, slotte, fantastiske haver, mindesmærker fra 2. verdenskrig vil jeg afstå fra – kun nævne specielle steder og episoder, men opfordre til ved selvsyn at opleve denne imponerende verden.

People to People (PtPl) mødte talstærkt op på Okinawa i lufthavnen i Naha med blomsterkranse og i Kikugawa på stationen, hvor vi var på homestay.

De japanske PtPl deltagere var med på vores ture, og på Okinawa havde man sørget for bus, hvilket var meget bekvemt, næsten luxus.

Første aften var der velkomstmiddag på en restaurant med traditionel mad fra Okinawa, vi var vel 18 i alt og vi fik gaver, små hjemmelavede ting - ofte i origami. Vi indså, at vi lænede os op ad en udfordring: sproget. Japanerne er ikke stærke i engelsk, og der blev trukket mange veksler på vores trætte rejsehoveder, den aften!

14. maj: Vi blev hentet ved hotellet – vores mødested - til rundtur i hovedbyen Naha. Vi så den gamle bydel eller det, der er tilbage efter krigen. Det gik hårdt ud over Okinawa, - det eneste sted i Japan, hvor der blev kæmpet. Ikke alene blev øen sønderbombet, befolkningen, som ikke var/er japanerorienteret var også ofre for den japanske mentalitet, død eller sejr. Amerikanerne har stadig en base på øen med 45.000 mennesker, - personel og deres familier. Der er kredse på Okinawa, som gerne så løsrivelse fra Japan.

Vi besøgte Okinawa Prefectual Peace Memorial Museum. Stor smuk park, et museum der beviser, at det har været et veritabelt helvede. Japanerne kan noget med kunst i alle sammenhænge, og i forbindelse med museet er der et gallari - The Hall of Peace and Beauty – med 20 billeder af kunstneren Keiyu Nishimura, War and Peace og en enorm

Budda lavet af lak , 12 m høj og 8 m bred af kunstneren Shinzan Yamada, et symbol på det bedende menneske.

Vi erfarede, at der også er en havfrue i Japan: En stor, hvid, grim quinde, - den får de ikke point for. Og hvor man hos os har strandskaller på stranden, har man her koraler! Det var lidt interessant. Vi flytter hotel, fordi lokalkomiteen ikke havde mulighed for indkvartering, og er nu at finde på et Beach Tower hotel med Stillehavet som nabo og varme kilder i området!

Om aftenen spiste vi shabu-shabu, som vist bedst kan sammenlignes med fondu, men suppe til at tilberede maden i, i stedet for olie. Meget lækkert.

15. maj: Her var vi i børnehave: Otoha Nursery School, hvor vi var sammen med børnene på 2-5 år et par timer og spiste frokost med dem. De små underholdte os med sang, dans, jiu-jitsu og kolbøtter. Det var meget sjovt og rørende, og børnene vænnede sig hurtigt til os. Vi kvitterede ved at synge Tommelfinger, Tommelfinger, Lille Peter Edderkop og Jeg ved en lærkerede, hvilket børnene tilsyneladende fandt morsomt. En af poderne var lidt rigelig aktiv og blev roligt ført ud på gangen til lidt afspænding et par min. Da han kom ind igen, havde han en stor rygsæk på, angiveligt med lidt vægt i for at holde ham "nede", men den blev hurtigt taget af!

Om aftenen var der BBQ på stranden. Der kom flere lokale PtPl'er til, og der blev igen delt gaver ud! Mr Tamai og vores chauffør forestod kokkeriet, og det var de gode til! Da gæsterne var gået satte vi os i kollektivt fodbad i den varme kilde, der løb ved siden af hotellet.

16. maj: Der er rundtur på Okinawa. Naturen er fantastisk: bjerge, blåt hav med små træbeklædte atoller og midt i det hele et skur med "Hello Kitty"-ting (tegneseriefigur) (skrammel) alt i lyserødt. En skærende kontrast til naturen, men man kunne få både is og juice, hvidt, rødt og gult!

Orkideparken på Okinawa er bestemt et besøg værd, ligesom Okinawa Churaumi Aquarium, der ligger ved siden af. Et af verdens største akvarier. Man kan ikke hilse på Willi; men der svømmer en hvalhaj, tror jeg det er, rundt blandt rokker med betragtelige vingefang, imponerende.

Det havde været en lang dag og tilbage på hotellet blev vi inviteret på middag af hotellet (noget med et jubilæum??)- som tidligere nævnt, var det ikke altid let at forstå, hvad der foregik, men vi satte os ned og fik en herlig japansk middag. Det var vores sidste aften, så efter maden kom nogle af de lokale PtPl-medlemmer for at sige farvel og overrække lidt flere gaver.

17. maj. Vi skal til Hiroshima med fly i dag, men inden afgang er der tid til at se den gamle borg Tama-U-Dun fra 1500-tallet. Den blev naturligvis ødelagt under krigen, men man har rekonstrueret og renoveret, og det der var tilbage, var ganske interessant.

Hiroshima og Naha er begge storbyer men tåler ikke rigtig sammenligning. Naha er mere "rodet" og uoverskuelig og ikke så net og ren som Hiroshima, - det udsagn skal tages med forbehold, for der er ikke underbyggende facts, kun nogle observationer og fornemmelser efter få dages ophold.

18. maj: Vi er på slap linje og færdes med offentlig transport, - slut med bekvem buskørsel! Gud ske lov for Gunild, hun kan det der med sporvogn nr. 2 og nr. 6 kan også bruges!

Hiroshima Peace Park, mindeparken efter atombomben i 1945. Det er varmt i dag, og der er allerede mange turister og skoleklasser. Hiroshima blev nærmest jævnet med jorden og kun bygninger af sten og beton rager op. The Atomic Bomb Dome, der oprindelig var en stor udstillingshal, er en af de største ruiner. Parken er meget smuk med forskellige mindesmærker, f. eks. Gravmindet midt i parken i form af en stor bue, der skal symbolisere beskyttelse af ofrene mod elementernes rasen og bagved ligger fredsdammen med en forhøjning, hvor fredsflammen brænder så længe, der er atomvåben i verden. Childrens Peace Monument, blev opført i 1958 af klassekammeraterne til pigen Sadako Saskia, der døde af stråleskader. Monumentet er dekoreret med tusinder af origamitraner, som besøgende gennem tiden har hængt på.

Fredsklokken, ligger længst tilbage i parken, - må gerne lyde og har en smuk dyb rungende lyd.

Det nyeste mindesmærke er Hall of Remembrance fra 2002. En stor rund hal, størstedelen under jorden, hvor taget er et stort ur, der viser tiden for eksplosionen kl. 8.15 d. 6. august. For at mindes de tørstende ofre er bygningen omgivet af et stort vandbassin. Yderst ligger bunker af tagsten fra før bomben, som blev gravet frem under konstruktionen. Inde i bygningen går man i en spiralgang mod uret, tilbage i tiden, til centret hvor et stort panorama kunstværk lavet af små mosaikker 180.000 i alt (det estimerede antal ofre) viser, hvordan omgivelserne så ud før bomben. Dette kun beskrivelse af en del af, hvad dette store mindesmærke rummer.

Hiroshima Peace Memorial Museum dokumenterer i billeder, tegninger og modeller, hvad der skete den 6. august 1945. Det er en heftig, til tider grusom oplevelse, der krævede tid til at komme henover, - syntes jeg.

Orizuru Tower fortjener også et par ord. Det er et 13 etagers tårn med god udsigt over fredsparken. Tårnet er renoveret i 2016 og har en spiralgang, vist inspireret af vores Rundetårn. Væggene er dekoreret af forskellige kunstnere med temaet fred, meget smukt og spændende.

På madfronten fik vi en anderledes positiv oplevelse, da vi om aftenen blev diverteret med den japanske specialitet okonomiyaki – pandekage med grøntsager og kød i lag, alt sammen stegt på bordet foran os, og et glas sake! Det var rigtig godt.

19. maj: I dag skal vi på udflugt til øen Miyajima, så 2'ern eller var det 6'ern, bringer os tilbage til Fredsparken, hvor vi kan tage en båd på floden, der fragter os til øen på ca 20 min.

Miyajima er en hellig ø og her må man ikke dø! Itsukushima shrine er et stort tempel, med mange bederum og den store O-tori Gate, der står ude i vandet ved flod og på land ved ebbe. Der er mange dådyr, og de er udover de folk der bor her, de faste beboere, som skal behandles respektfuldt.

Vi tager kabelbanen op til toppen af Mt Misen og nyder udsigten både undervejs og på toppen. Vejret er ganske fint, men en smule diset. Der er mange små forretninger at kigge på og ved 15-tiden tager vi tilbage til fastlandet.

Der er tid til at tage til Iwakuni og se den ældste bro i Japan - Kintaikyo broen fra 1674 over floden Nishiki. En træbro med fem buer og som naturligvis er erklæret japansk national skat. For at komme til Iwakuni måtte vi med tog og da det ikke bragte os til målet måtte vi også med taxi. Ni personer = tre taxi, - det gik rimelig let ud, men tilbage var der en del diskussion mellem et par chauffører fra forskellige selskaber. Men efter et par ind- og udstigninger kom vi tilbage til stationen. Prisen for at køre i taxi var imponerende lav!

Og aftensmaden!! Ja det blev sandwich, salat, bananer og andet godt fra 7-eleven, mens vi ventede på toget tilbage til Hiroshima.

I morgen skal vi til Kurashiki med Shinkansen, så vi sender vores kufferter i forvejen (det sker fra den nærmeste 7-eleven), så vi ikke skal skændes med dem i toget, hvor der ikke er meget tid til af- og påstigninger. Shinkansen kører præcist og hyppigt, ligner et fly på hjul, med døre der kun tillader en person igennem ad gangen, så diciplin er i højsæde: skynd dig ud og giv plads for indstigende. Og så kører den 300 km i timen.

20. maj: Shinkansen bringer os til Hamamatzu, hvor vi skifter til lokaltog.

I Kurashiki opsøger vi den gamle bydel. Det er frokost tid, og da en ung mand inviterer os ind i sin restaurant, her inde bag ved, går vi med ham (vi er trods alt ni). Vi kommer ind i et moderne gårdmiljø, hvor han har en isforretning, en af vennerne har et spisessted og en veninde har en lille shop med udsøgte sager, tasker, punge m.m. Det er meget hyggeligt og vi nyder en japansk frokost med mizosuppe, lidt kød, lidt fisk, sorte bønner, et råt æg og ris, - fin mad. Bagefter får de fleste af os en is, - lysegrøn softice, grøn te. Ikke dårligt!

Kurashiki kaldes Japans Venedig for der er kanaler og et meget hyggeligt miljø med mange småbutikker som nogle af os studerer indgående!

21. maj. Vi skal til Kukigawa og to dages homestay. Lokaltog tilbage til Hamamatzu og så Shinkansen igen til Kikugawa.

Modtagelsen fra de lokale PtPl er hjertlig, og inden vi møder vores værtsfamilier, kører vi til Rukugo Community Center for at mødes med vores bagage og blive orienteret om resten af dagen og om aftenens modtagelsesfest. Det er grundigt forberedt. Men først skal vi opleve en tecermoni på temuseet Satu Museum og kigge rundt på museet.

Te-cermonien er vældig højtidelig med mange håndgreb, som skal udføres korrekt, og vi, som modtager teen, skal være opmærksomme på at dreje koppen et slag før der drikkes. Inden vi fik teen fik vi en sød riskage med marcipan, det tog den bitre smag af teen! Vi fik et godt indtryk af, hvor omfattende teproduktion - nærmest en videnskab – er. Et meget flot og informativt museum. I kiosken kunne man købe alt til faget hørende og grøn te-is, som nogle efterhånden havde fået et varmt forhold til.

Tilbage i Rokugo Centret var der fuld aktivitet med at gøre klar til aftenens fest, og der blev øvet musik. Vi sad i et rum for os selv, tiden gik og vi frygtede, at der ikke var aftensmad i dag, for på programmet stod der "Fruitbasket" efter talerne, så der var åbenbart noget at se frem til. Det viste sig at være en vildfarelse, for det er en leg, i retning af stoledans, lød det til, så der var intet at sætte tænderne i. Så var der en af os, der foreslog, at vi også bidrog til aftenens underholding med en sang, for når nu vores værter ville underholde med musik, skulle vi da også give et bidrag. Vi enedes om "Der er et yndigt land" 1. vers og de sidste 3 linjer af sidste vers, - det hele to gange. "Tommelfinger" blev nedstemt, den havde vi jo sunget men "jeg ved en lærkerede" kunne godt synges igen, og sådan blev det. Vi øvede et par gange og var godt tilfredse med præstationen.

Det blev en meget hyggelig og vellykket aften. Vi hilste på vores værtsfolk, hørte på taler, fik mad, - rigeligt, blev underholdt ("jeg elsker de grønne lunde", Beatles sange m.m.) og talte så godt vi kunne med vores værter og afleverede vores bidrag til underholdningen, hvilket blev modtaget med klapsalver!!

Fruitbasket legen hørte vi ikke mere til!

Og vi skulle jo også lige have et foto eller, hvor mange det nu blev til inden vi tog med vores værter hjem.

22. maj: I dag skal vi i skole. Inger, Gunild og jeg bor hos Fr. Takemi Okamoto, som er enke og bor i et stort hus med god plads til os alle. Vi spiser morgenmad – japansk – og går tur i området mellem små te- og rismarker. Det er åbenbart sådan man indrettet sig her for når man færdes gennem landet er der overalt små marker eller lodder med både te og ris midt i bolig- og industrikvarterer.

Vi bliver hentet og kørt til Kikugawa East Junior High school. Der er naturligvis undervisning, som vi ikke skal forstyrre, men vi bliver vist rundt på hele skolen og får et godt indtryk af børnenes skoledag, som er lang - helt til kl. 17. Skolebygningerne kunne godt trænge til en kærlig hånd både inde og ude og der var da også gang i restaurering af

nogle lofter. Vi fik frokost på skolen ligesom eleverne, en forårsrulle, nudler og mizusuppe. Overalt hvor vi kom mødte vi mange grupper skolebørn, - +/- 30 elever per klasse. Altid i god orden og organiseret, ingen rendte vildt rundt, ingen syntes pressede af overdreven deciplin.

Om eftermiddagen går vi tur med Takemi, på mislykket jagt efter et glimt af Fuji, men det er et dejligt område og vi møder en gruppe 75+, der spiller noget der ligner krokket. Vi får gæster til middag: Mr Omi og Mr. Sakae og frue, men inden skal vi besøge mr. Takaynagi på hans gård. Han er tidligere lokalpolitikker, men har nu trukket sig tilbage og dyrker ris til husbehov og nogle af vennerne og te. På gården bor hans forældre 90+ i det oprindelige hus, hvor mr Takaynagi er vokset op. Siden er der kommet et hus til, hvor Mr. Takaynagi og hans kone bor. Sønnen og hans familie bor i et tredje hus på grunden. Sønnen er ikke interesseret i at dyrke te og ris, så ingen tager over efter Mr Takaynagi. Vi bliver vist rundt i forældrenes hus, der er traditionelt indrettet med rispapirvægge med smukke motiver, trærammer med udskæringer. Gunild spørger om hun må tage foto's og det bliver tilstået. Japanerne viser vist gerne frem med stolthed.

Middagen hos Takemi var meget hyggelig. Vi spiser sushi, som vi selv "samler" ved bordet og vi bliver underholdt af Mrs. Sakae på en elektrisk taisho harpe. Senere kommer Shizuno, hun skulle lige lave mad til sin mand og hun har gaver med til os, som hun selv har lavet. Vi er i det hele taget blevet begavet, og har ikke haft noget med til japanerne i nævneværdig grad. Det er ikke store dyre ting vi får, ofte noget de selv har lavet og det er tanken der tæller. Aftenen slutter med en fotosession med alle ombord og selvudløser. Det lykkes i 3. forsøg. Vi bidrager dog med lidt til middagen,for vi har jordbærgrød med, som vi serverer med mælk og kræver at gæsterne siger jordbærgrød med fløde! Inger og jeg vasker op: en syndflod af små skåle. Det har været en god oplevelse at bo hos Takemi.

Bagagen er igen sendt afsted for i overmorgen skal vi med shinkansen til Kyoto

23. maj. I dag fortsætter vi til lake Hamana og skal bo på onsen – japansk hotel med tatami'er (måtter) på gulvet til at sove på.

Vi er taget med lokaltog fra Kikugawa til Hamamatzu og derfra med bus ca. 45 min. Til lake Hamana.

Hotellet ligger meget smukt lige ned til søen og indretningen er japansk fra først til sidst.

Værelset er fantastisk: mange tatamimåtter, stort, lyst, enkelt indrettet, veranda med udsigt ud over søen. Vi måtte knibe os i armen. Tatami'er er de tynde sivmåtter man sover på. Hver måler 1 x 2 x m og når man angiver et rums størrelse er det i antal tatami'er!

Der er middag kl 19. Lutter små spændende retter, som jeg desværre ikke kan huske, på trods af at jeg har menukortet (japansk) foran mig, men ris, mizosuppe, mørt kød vi selv

skulle stege over en lille brænder, en lille blok æggestand, fisk, diverse grøntsager, rå og fermenterede. Og der blev hele tiden bragt nye retter ind f.eks. tempura (rejer, squash m.m. bagt i beignet dej. Det virkede til en begyndelse ikke af meget, men efterhånden som der blev føjet lidt til her og der, begyndte mætheden at indfinde sig. Vi spiste i ca. 2 timer, - det er usædvanligt.

Mens vi spiste blev vores senge rigget til. Skal sandheden frem, sov vi ikke direkte på tatimerne, - der var lagt foldemadrasser 1 x 2 x 0,10 m ud, så vi sov blødt.

Morgenmaden var lige som middagen blot i lidt mindre mængde. Os, der var mest afhængige, fandt en cafe på gaden og fik en kop kaffe inden afgang til Kyoto.

Sikke en oplevelse.

24.maj: Bussen bringer os tilbage til Hamamatzu, hvor vi stiger på shinkansen til Kyoto.

Efter ankomsten til hotellet laver vi lidt om på planerne, for det regner i dag, så vi enes om at shoppe eller ose på Nishiki-marked, som er overdækkede smalle gader, hvor jeg vil vove den påstand, at man kan få alt, hvad der kan spises og drikkes. Alt præsenteret på den mest delikate måde, spiseklart: kød på spyd, østers, blæksprutter og anden seafood i rigelig mængde, shushi, nudler i forskellige afskygninger, fermenterede grøntsager og frugt. Nogle af især grøntsagerne og frugterne så jeg for første gang, tror jeg. Inger og jeg købte jordbær til kr. 10 stykket!

Efter den oplevelse spiser vi italiensk til aften for at geare lidt ned! Bagefter mødes vi i hotellets restaurant til en drink. Hotellet er ikke så stort og restauranten er om ikke hyggelig, så et rart rum, hvor vi kan sidde i et hjørne og være sammen. Det har vi ikke brugt så meget, kun (obligatoriske) korte før-sengetid-møder hos Gunild og en dram! Drammen er drukket, så nu må vi altså mødes på en anden måde.

25. maj: Vejret er stadig ustadigt med byger og efter morgenmaden tager vi toget til den gamle hovedstad Nara for at se det store tempel Todai-Ji, der er den største træbygning i verden uden metalnagler. Templet, som er bygget i 700-tallet, huser en store bronze Buddha der er 15 m høj med en mindre buddha lignende figur på hver side og en kriger i hvert hjørne. I dag tjener det som center for religiøse handlinger og kulturbegivenheder. I haven løber små frygtløse, nærgående sika hjorte rundt, som man kan købe kiks til. Anbefalingen er at lade være, - de er hæmningsløse, de små kræ – spørg bare Gunild

Efter frokost på en fransk cafe med winerbrød og boller går vi en tur i byen og får omsat lidt. Vi har alle troet at Japan er et meget dyrt land, men det er ingenlunde tilfældet. Almindelig dagligdags varer og tøj (på niveauet H&M) er billigere end i DK. Hvad der svarer til mindre end kr.100 kan man få en god middagsret og den ene gang vi kørte i taxa, troede vi ikke vores egne øjne: kr. 75 for en tur på mindst 20 km.

Den offentlige transport er også betalbar, men man skal have nok på "rejsekortet" ellers bliver man ikke lukket ud af stationen. Jeg havde ikke holdt øje med beløbet på kortet sidste gang vi forlod undergrunden, men med kun 11 yen på kortet kunne jeg sagtens komme med toget bare ikke komme af! Et par let irriterede kontrollører hjalp mig igennem og så lærte man det!.

26. maj: Vi skal på guided tur med japanske Naomi, som Gunild kender, og vi skal køres rundt i bus. På listen står: guldtemplet og sølvtemplet med smukke haver omkring, Fushi Inari templet med de tusinde porte dedikeret til guden for ris, Inari. Overalt er der billeder og figurer af ræve, som er Inaris meddelere!

Vi kører gennem bydelen med Geikoer. Geikoer er kvinder, som har gennemgået en 5 årig uddannelse, som meiko - lærling, i traditionelle japanske kunstformer, dans, musik og samtale og som underholder og optræder ved selskaber o.l. det er et meget ærefuldt erhverv, der nyder respekt. Ordet geisha bruges ikke i Kyoto.

Vi er også ve filosofstien, som især er populær når kirsebærtræerne langs stien blomstrer.

Det vores sidste aften, - i morgen skal vi begynde hjemturen. Vi har en meget hyggelig aften ved middagen. Men her oplever vi også sprogforbistring, som har været et gennemgående emne: japanerne taler meget ringe engelsk, også de unge selv om det japanske samfund er meget vestligt/amerikansk præget.

Overalt hvor man kommer i japan – private hjem, institutioner, visse museer skal man tage skoene af og iører sig tøfler (one size fits all). I private hjem er der også tøfler på toilettet, så man skal skifte fra "stuetøfler" til "toilettøfler". Det skal ikke forlede os til at tro at rengøring i hjemmet er et stort emne, det syntes ikke at være tilfældet.

27. maj: Vi skal rejse i eftermiddag med bus til Osaka, så der er tid til at besøge Nijo-jo slottet fra begyndelsen af 1600-tallet.

Det er et enormt kompleks. Gulvet i borgen kaldes nattegalegulvet, fordi det knirker. Det var vist ikke hensigten, men det viste sig hensigtsmæssigt, fordi ingen kunne snige sig ind uden at blive afsløret. Der er mange rum, med forskellige funktioner og alle er udsmykket med malerier af tigre i en "tegneserieagtig" stil med forskellige ansigter, eller skovpartier o. l.

Der er tid til lidt shopping inden afgang.

Vi er i lufthavnen i god tid og der er mange mennesker, så vi når hvad vi skal. Turen er lydefri men vi er 20 min forsinkede. Det giver lidt stress i Helsinki, fordi vi skal sikkerhedstjekkes igen.

28. maj: 8.05 er vi i Kastrup efter en fantastisk tur. Gunild har været effektiv og tålmodig som rejseleder, - kun skarp i stemmen engang i forbindelse med noget med

shinkansen. Rejsefællerne har været fine og vi har fungeret godt som gruppe. Talt om mange ting - børn og børnebørn - men også dem der ligger under overfladen og som har tegnet vores liv. Der er blevet grinet meget. Og vi har oplevet et samfund, som har givet anledning til undren og beundring.

Tak til alle og tak til People to People.

Jane Hansen,

Japan-rejsen 2025.